

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. MARII KONOPNICKIEJ

W KOBYLANACH

ROK SZKOLNY 2017/2018

Podstawa prawna

- > Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.);
- > Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526);
- > Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1379);
- > Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.);
- > Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- > Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016 r. poz. 895);
- > Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- > Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783);
- > Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 298);
- > Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532);
- > Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
- > Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113);
- > Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej MEN na rok szkolny 2017/2018; Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej. Bezpieczeństwo w internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Kobyłanach, opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści Szkolnego Programu Wychowawczego- Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej.

Pragniemy w naszej szkole kontakty z wychowankami oprzeć na zasadach:

- ▲ **autentyzmu** tj. dążyć, aby nauczyciele i uczniowie byli otwarci na kontakty z innymi, zachowywali się w sposób naturalny, spontaniczny, zgodny z własnymi odczuciami, wyrażali własne opinie, myśli i sądy.
- ▲ **akceptacji** tj. aby nauczyciele aprobowali swoich wychowanków bez względu na to, czy spełniają oczekiwane wymagania
- ▲ **empatii** tj. aby nauczyciele i uczniowie starali się wczuwać w wewnętrzny świat drugiego człowieka i rozumieli motywy jego działania.

II. Sylwetka absolwenta

Chcemy, aby absolwent naszej szkoły był:

- ciekawy świata – by korzystał z różnych źródeł informacji, poszerzał wiedzę na miarę swoich możliwości, był wrażliwy na piękno przyrody;
- aktywny – by posiadał zainteresowania i rozwijał je, był twórcą i odbiorcą kultury, wykazywał się samodzielnością;
- odpowiedzialny – by podejmował działania i przewidywał ich konsekwencje, umiał samodzielnie rozwiązywać problemy, cieszył się z sukcesów i potrafił akceptować porażki, znał swoje słabe strony i pracował nad nimi;
- otwarty – by nie miał problemów z nawiązywaniem kontaktów z rówieśnikami, umiał współdziałać w grupie, prezentował swój punkt widzenia i szanował poglądy innych;
- krytyczny – by selekcjonował zdobyte informacje, oceniał ich wiarygodność i przydatność do określonego celu;
- prawy – by był uczciwy i prawdomówny, znał zasady dobrego zachowania się i przestrzegał ich, znał symbole narodowe i religijne i wiedział jak się wobec nich zachować;
- tolerancyjny – by rozumiał, że różnice między ludźmi są zjawiskiem naturalnym, był wrażliwy na potrzeby innych;
- optymistą – by pozytywnie patrzył na świat, lubił siebie i innych, wierzył w swoje możliwości, umiał odróżniać dobro od zła.

III. Cele programu

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmocnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 6) wzmocnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej;
- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;

- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 3) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej

interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych

Zadania profilaktyczne programu to:

- > zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- > znajomość zasad ruchu drogowego - bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- > promowanie zdrowego stylu życia, odpowiedzialności za ochronę zdrowia własnego i innych
- > kształtowanie nawyków prozdrowotnych, zdrowego i aktywnego stylu życia, zagrożeń związanych z zaburzeniami odżywiania
- > rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- > eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- > kształtowanie wiedzy z zakresu zagrożeń współczesnego świata, mających destrukcyjny wpływ na rozwój osobowości ucznia; niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- > wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość, ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje.
- > uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Założenia programu i formy realizacji

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły;
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły;
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

V. Formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia świetlicowe.

VI. Metody pracy wychowawczo- profilaktycznej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacje,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- rozmowy, pogadanki
- programy profilaktyczne realizowane w bieżącym roku szkolnym:
  - Trzymaj formę – klasa VII,
  - Chronić się przed kleszczami różnymi sposobami- klasy IV-VII,
  - Nie pal przy mnie proszę- klasa I i klasa III,
  - Czyste powietrze wokół nas- klasa 0.

VII. Uroczystości i imprezy szkolne

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- Europejski Dzień Języków,
- ślubowanie klasy I,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Niepodległości,
- zabawy andrzejkowe,
- mikołajki,
- Dzień Wolontariusza
- jasełka i spotkania wigilijne w klasach,
- Choinka Noworoczna,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Gminny Konkurs Poezji i Prozy Marii Konopnickiej,
- Dzień Patronki Szkoły i Pierwszy Dzień Wiosny,
- Dzień Ziemi i „Sprzątanie świata”,
- Konstytucja 3 Maja,
- Święto Rodziny,
- Dni Książki,
- wycieczki klasowe i szkolne,
- apele szkolne oraz konkursy o różnej tematyce,
- Dzień Dziecka – wycieczka lub Dzień Sportu Szkolnego
- zakończenie roku szkolnego.

VIII. Zadania wychowawcze

Dyrektor szkoły:

- > stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- > dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- > nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- > współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- > czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Rada pedagogiczna:

- > opracowuje i zatwierdza Program wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły,
- > uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- > uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- > reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- > uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- > współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- > reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- > przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci demoralizacją i przestępczością,
- > udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- > kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- > rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- > wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- > zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- > opracowują roczny plan pracy wychowawczej dla swoich klas i realizują go w trakcie roku szkolnego, a następnie przygotowują sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy,
- > są członkami Zespołu Wychowawców,
- > oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- > współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- > wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- > rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- > dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- > podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

Pedagog szkolny:

- > diagnozuje środowisko wychowawcze,
- > otacza opieką dzieci z wszelkimi problemami,
- > współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- > zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- > współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,

- > pośredniczy w skierowaniu uczniów z objawami dysfunkcji do poradni specjalistycznych.

Pracownicy niepedagogiczni:

- > reagują na przejawy negatywnych i pozytywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- > wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych.

Rodzice:

- > współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- > uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- > uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- > zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- > współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- > dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Samorząd Uczniowski:

- > jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły,
- > współpracuje z Dyrektorem Szkoły i Radą Pedagogiczną,
- > reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- > propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- > dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

IX. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciągnięciu wniosków na przyszłość.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,

- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- > zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- > opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- > zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

Załącznikami do Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego są:

- programy pracy wychowawców klasowych wraz z tematyką godzin wychowawczych,
- plan pracy samorządu uczniowskiego,
- harmonogram imprez i uroczystości szkolnych,
- plan pracy biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej,
- ceremoniał szkolny z udziałem sztandaru Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kobyłanach

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny
został opracowany przez:

Ewa Domańska

Joanna Chwetczuk

Program zatwierdzony uchwałą Nr .....